

[Holstein.]

er nu. Ad den Vej kan man i alt Fald komme ud af Kalamitetten.

Derfor er det ikke saa afgørende, økonomisk set, om det er den ene eller den anden Brugsform, der anvendes, naar der er de Kauteler for Statsfæste, som Venstre giver, thi saa har det i Virkeligheden ikke saa stor praktisk Betydning. Selvfølgelig under den Forudsætning, at der overhovedet af Statsmyndighederne og de kommunale Myndigheder lovgives og administreres med et vist Mindstemaal af Fornuft og Retsindighed, det indrømmer jeg; men det maa man dog have Lov til altid at forudsætte i Politik, at det gør de, for hvis man ikke vil basere Love og administrative Forordninger paa den Forudsætning, saa er det overhovedet umuligt at regere og administrere.

Man kan selvfølgelig sige: Naar der nu ikke er større Forskel paa disse Brugsformer økonomisk set, og der utvivlsomt er en voksende Tendens til i stærkere og stærkere Grad at lægge Vægt paa Grundværdibeskatningen, er det saa ikke urimeligt, at Partiet Venstre stiller 7 Mill. Kr. til Raadighed til Statsindkøb af Jord, hvis det bliver Statsjord, Statseje, og Staten derefter lader Kandidaterne til denne Jord overtage den som Fæstere? For Venstres Vedkommende er der jo slet ikke Tale om at anvende disse Midler til Indkøb af Jord til Havelodder og Byggegrunde og Boliger ved Byerne, hele dette sociale Spørgsmaal, det affærdiger Venstre med, at der kan laanes 1 Mill. Kr. af Jordfonden til disse sociale Formaal.

Men hvad Interesse har Venstre i at give Adgang til Oprettelse af Statsfæstebrug, naar Forholdet er det, at Venstre stiller Selvejerhusmændene paa den statsindkøbte Jord ganske og aldeles lige med de Statshusmænd, som har købt Jorden privat i det frie Marked og faaet Statslaan til Jordkøbet og til Bolig?

Der er ingen Forskel mellem disse to Kategorier af Selvejer-Statshusmænd efter Venstres Forslag, ingen som helst Forskel. Men saa vil det ikke sige andet end, at Venstre bevilger 7 Mill. Kr. aarlig til Erhvervelse aarligt — med den Størrelse, vi nu har — af 1 400 Husmandsbrug, udelukkende med det Formaal at give Kandidaterne Adgang til at vælge, om de vil være Selvejere, eller de vil være Statsfæstere.

For saa vidt der kun er Tale om Selvejere, er der nemlig ingen Grund til at opkøbe Jord til Staten, for saa bliver Resultatet akkurat det samme, hvis Staten bevilger Laan til privat Køb af Jord. For der skal jo gives fuld Pris for den Jord,

Staten opkøber. Her er ikke Tale om at købe Jord til en ekstraordinær moderat Pris, ned imod Grundværdien. Staten kunde for disse Selvejeres Vedkommende akkurat lige saa godt lægge hele sin Støtte over paa Bevillinger til Laan, til Jordkøb og til Bygge- laan for de Husmænd, der selv køber Jord i det frie Marked. Hele den Bestemmelse i § 15 har ikke anden praktisk Betydning end at give Adgang til, at de, der gerne vil være Statsfæstere, faar Chancen for at kunne sige: Vi vil være Statsfæstere fremfor Selvejere.

For saa vidt kan jeg ikke andet end at gentage, hvad det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sagde til Socialdemokratiet i Gaar: Mein Liebchen, was willst Du noch mehr? Men jeg kan paa den anden Side ikke forstaa, at Partiet Venstre, naar det argumenterer, som det gør, mod Statsfæste, og der praktisk talt ikke opnaas noget som helst andet ved disse Jordkøb til 7 Mill. Kr. end at aabne Mulighed for, at de, der vil være Statsfæstere, kan blive det — jeg kan ikke forstaa, hvorledes Venstre ud fra sine Præmisses om Statsfæste kan komme til § 15. Men det vil maaske ogsaa den ærede Ordfører for Venstre og Venstres øvrige Talere forklare mig.

Jeg har ikke sagt — det beder jeg ærede konservative Medlemmer lægge vel Mærke til —, at jeg var begejstret Tilhænger af Statsfæste, men jeg har sagt, at navnlig naar det har faaet de Kauteler, som det har faaet i Venstres Forslag, saa syntes jeg, det var det underordnede, og det, som der med Rette fra et konservativt Synspunkt — og i Virkeligheden ogsaa ud fra Venstres egne finanspolitiske Grundprincipper og Besparelsesprogram, som vi har hørt saa meget om, men ikke set noget Udtryk for i Gerning — kan ankes imod, er de store Bevillinger.

Jeg vil dernæst gerne i denne Forbindelse rette et Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem i hans korte Replik til det ærede Medlem Hr. Clausager, sagde han, at Grundskatterne berørte ikke i fjerneste Maade Grundværdiansættelsen. Altsaa, hvis vi — og det er jo det, Georgerne vil, og ogsaa de rigtige ortodokse radikale Jordpolitikere — konfiskerede Jordrenten ved Hjælp af Grundværdibeskatningen, og Grundværdibeskatningen er 4½ eller 5 pCt., saa synes jeg, at det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, naar han samtidig vil hævde, at Jordskatten ikke har mindste Indflydelse paa Grundværdiansættelsen, kommer i den mest skrigende Modstrid med den Grundtanke, hvorfra han selv er gaaet ud i sin Beskatningspolitik. Jo, selvfølgelig maa, hvis der skal være Ræ-